

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

N. Oosterom | BBB

d.d. 14 april 2026

Nummer

4388

Onderwerp

Vrachtwagenheffing en sluipverkeer op provinciale wegen in Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Per 1 juli aanstaande wordt in Nederland de vrachtwagenheffing ingevoerd. Hoewel deze heffing zich vooral richt op het hoofdwegennet, zijn er serieuze zorgen over uitwijkgedrag van vrachtverkeer naar provinciale en lokale wegen. In een provincie als Zuid-Holland, met intensief gebruikte corridors, Greenports en een fijnmazig netwerk van N-wegen, kunnen de gevolgen groot zijn.

In Zuid-Holland treft het ook de N207, N209 en de N214.

BBB Zuid-Holland vindt dat voorkomen moet worden dat provinciale wegen, dorpen en het buitengebied de negatieve effecten van rijksbeleid opvangen.

Vragen

Ondergetekende stelt aan het college van Gedeputeerde Staten de volgende vragen:

- 1. In landen als België heeft een vergelijkbare heffing aantoonbaar geleid tot uitwijkgedrag van vrachtverkeer naar secundaire wegen.
Deelt het college de zorg dat dit ook in Zuid-Holland zal optreden, met name op drukke provinciale routes zoals wegen rond Greenports?
Zo nee, waarop baseert het college dat vertrouwen?*

Antwoord

Aan de invoering van het Rijksproject vrachtwagenheffing is jaren van voorbereiding vooraf gegaan. Het Rijk heeft daarbij geregeld contact gezocht met de regionale overheden in Nederland. Ook het onderwerp uitwijkgedrag is daarbij steeds onderwerp van gesprek geweest. Dit heeft geresulteerd in analyses naar mogelijke uitwijk. Vanuit deze analyses is besloten om ook een aantal provinciale wegen op te nemen in het heffingsnetwerk (de wegen waarop vrachtwagenheffing gaat gelden) om te voorkomen dat uitwijk zal gaan plaatsvinden naar deze wegen. Wat betreft provinciale wegen in Zuid-Holland betreft dit (delen van) de N207, N209, N214 en N470. Hiermee is voor dit moment het meest maximale gedaan om uitwijk te voorkomen.

2. *Is het college bereid om voorafgaand aan de invoering een nulmeting te doen en in de periode daarna actief te monitoren op welke provinciale wegen sprake is van toename van vrachtverkeer?*

Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zoals in het antwoord bij vraag 1 verwoord is zijn alle regionale partijen, inclusief provincie Zuid-Holland, al lange tijd in contact met het Rijk over vrachtwagenheffing. Hieruit is voortgekomen dat er naast het heffingsnetwerk ook een monitoringsnetwerk is bepaald. Het monitoringsnetwerk bestaat uit alle wegen waarbij een risico zou kunnen ontstaan van uitwijkdrag plus de wegen van het heffingsnetwerk.

Afgesproken is dat op de wegen van het monitoringsnetwerk intensief geanalyseerd wordt of er uitwijkverkeer optreedt. Dit gebeurt aan de hand van metingen, waarbij de nulmeting reeds heeft plaatsgevonden. Na invoering van vrachtwagenheffing worden vervolgens over meerdere periodes metingen gedaan.

Het Rijk gaat aan de hand van de monitoring samen met de regionale partijen analyseren waar daadwerkelijk sprake is van uitwijkgedrag en of er eventueel maatregelen genomen moeten worden om dit tegen te gaan. De provincies hebben hier een loketrol richting de gemeenten.

3. *Heeft het college concrete maatregelen in voorbereiding om sluipverkeer tegen te gaan, bijvoorbeeld via handhaving, routeringsmaatregelen of aanpassing van infrastructuur?*

Antwoord

Op basis van analyses is de inschatting van het Rijk dat er geen of zeer weinig uitwijkgedrag zal plaatsvinden, omdat alternatieve provinciale wegen zijn meegenomen in het heffingsnetwerk en omrijden over het onderliggend wegennet met langere rijtijden niet aantrekkelijk is voor de sector. Desondanks wordt er gemonitord en wordt er bij toch voorkomende uitwijk gekeken naar tegenmaatregelen. De verwachting is dat deze eventuele maatregelen steeds oplossingen zullen zijn op maat, afhankelijk van de lokale situatie. Dit kan uiteenlopen van tijdelijk inzetten van verkeersregelaars tot voorlichting aan bedrijven, omleidingen of infrastructurele maatregelen. Ook kan overwogen worden om een bepaalde weg alsnog toe te voegen aan het heffingsnetwerk. Maatregelen zullen worden genomen in overleg met het Rijk.

4. *Is het college het met BBB eens dat het onwenselijk is dat dorpen, kernen en het landelijk gebied in Zuid-Holland te maken krijgen met extra vrachtverkeer, als gevolg van de heffing voor het hoofdwegennet?*

Antwoord

Het college van GS is het hiermee eens. Zoals beschreven in de antwoorden op de voorgaande vragen zijn er acties ondernomen om uitwijkverkeer te voorkomen, te monitoren of tegen te gaan.

5. *Heeft het college reeds overleg gevoerd met het Rijk over de mogelijke verschuiving van verkeersstromen en de gevolgen voor provinciale infrastructuur?
Zo nee, waarom niet — en wanneer gaat dit alsnog gebeuren?*

Antwoord

Zoals beschreven in de antwoorden bij vraag 1, 2 en 3 werken de regionale partijen, inclusief provincie Zuid-Holland, al lange tijd intensief samen met het Rijk aan dit onderwerp.

6. *Indien provinciale wegen aantoonbaar zwaarder worden belast en sneller slijten als gevolg van uitwijkgedrag door de vrachtwagenheffing, is het college dan bereid om met het Rijk in gesprek te gaan over financiële compensatie voor de extra onderhoudskosten?*

Antwoord

Zoals beschreven in de antwoorden bij vraag 1, 2 en 3 is het uitgangspunt dat uitwijk niet zal gaan plaatsvinden en dat er tegenmaatregelen worden genomen wanneer dit toch gebeurt. Daarmee worden de provinciale wegen niet of nauwelijks zwaarder belast en zal er geen sprake zijn van extra slijtage.

7. *Is er een risicoanalyse voor economische gebieden, zoals de Greenports, logistieke knooppunten en agrarische gebieden, ter voorkoming van dit sluipverkeer? Zo nee, is het college bereid deze te laten opstellen?*

Antwoord

Er is geen risicoanalyse voor economische gebieden door het Rijk uitgevoerd. Het college acht het opstellen hiervan niet nodig omdat het uitgangspunt is dat uitwijkgedrag niet zal plaatsvinden of met maatregelen tegengegaan wordt. Overigens zal herkomst- en bestemmingsverkeer naar economische gebieden uiteraard gebruik blijven maken van de huidige lokale routes.

Den Haag, 26 mei 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA A. (Arno) Bonte